

# Hur man botar en fanatiker

---

## Diskussionsfrågor

1. ”Fanatismen är tyvärr en ständigt närvarande beståndsdel i den mänskliga naturen; en ond gen, om man så vill”, skriver Amos Oz på sidan 12. Förklara vad du tror att Amos Oz menar med dessa rader. Håller du med honom?
2. Vad berättar Amos Oz om sin egen uppväxt? Hur har han påverkats av att växa upp i Jerusalem?
3. Vid ett tillfälle berättar Amos Oz en historia om en god vän till honom som gör en längre taxiresa med en fanatisk taxichaufför. Vad säger chauffören? Hur reagerar vännen? Vad vill Amos Oz säga med sin historia?
4. I en historisk tillbakablick, på sidorna 23–24, beskriver Amos Oz hur människor som levde före mitten av artonhundratalet såg på sin egen plats i tillvaron. Hur såg livet ut för de flesta människor på den tiden? Hur förändrades detta under nittonhundratalet? Vad tänker du om hans resonemang?
5. Håller du med om att idoldyrkan (av personer som Madonna och Maradona) är en form av fanatism? Varför tror du att glamorösa personer blir så beundrade?
6. ”Fanatismens innersta väsen är lusten att tvinga andra människor att förändras”, är ett citat från sidan 25 som inleder ett avsnitt i boken där Amos Oz bland annat skriver att attackerna mot USA den 11 september 2001 var ”ett kärleksarbete”. Förklara med egna ord vad Amos Oz menar med sitt resonemang, så som du tolkar honom. Vilka flera exempel ger han på situationer där människor till varje pris vill förändra sin omgivning? Kan du själv känna igen något i det han skriver?
7. Litteraturen skulle kunna fungera som ett motgift mot fanatism, hävdar Amos Oz. Vilka författare nämner han? På vilket sätt kan dessa författare motverka fanatiska idéer? Kan du tänka dig motsatsen – att litteratur även kan föda hat och fanatism?
8. ”Så länge man har sinne för humor är man troligen delvis immun mot fanatism”, skriver Oz på sidan 31. Hur tänker han? Vad tror du själv, är humor ett bra försvar mot fanatism? Motivera ditt svar.
9. På sidan 32 uppmanas vi alla att försöka tänka oss in i hur andra människor i vår närhet tänker och känner. Även i gräl, när vi tycker att vi har hundra procent rätt, är det nyttigt att föreställa sig den andre, skriver Amos Oz. Varför är det nyttigt? Hur blir man bra på att leva sig in i andra människors liv?

10. Vilket eller vilka av de råd som boken ger om hur man bekämpar fanatism tycker du är viktigast? Motivera ditt svar.
11. Väckte texten några andra frågor eller tankar hos dig?

# Hur man botar en fanatiker

---

## En mening – med stort innehåll

Här följer ett antal meningar ur *Hur man botar en fanatiker*. Arbeta med en kamrat. Välj tillsammans en av meningarna som ni fastnar för.

- "... fanatismen finns nästan överallt, och dess stillsammare, mer civiliserade former är närvarande överallt omkring oss och kanske också inom oss själva." (s. 19–20)
- "Den 11 september var ett kärleksarbete." (s. 26)
- "Ändå finns det vissa litterära verk som jag tror delvis kan vara till hjälp." (s. 29)
- "Tänk er på varje nivå, på den mest vardagliga nivå, in i varandras liv. (s. 32)
- "Jag hade kunnat vara en av mina fiender." (s. 33)
- "Halvöns villkor är människans rätta villkor." (s. 34)

Arbeta så här:

1. Skriv meningen överst på varsitt papper. Lägg era papper åt sidan en stund.
2. Diskutera innebörden av meningen. Kommer ni ihåg i vilket sammanhang den är hämtad?
3. Slå upp meningen i boken. Läs någon sida före och efter. Diskutera vad avsnittet handlar om. Vad vill Amos Oz säga? Vad tänker ni om hans resonemang? Finns det något ni inte håller med om?
4. Plocka fram era papper. Skriv varsin text med meningen som utgångspunkt. Redogör för sammanhanget – vad Amos Oz vill säga – men ta även med egna åsikter, tankar och funderingar.

## Hur man botar en fanatiker

---

### Ordförklaringar

pragmatism (s. 12) – uppfattning som hävdar vikten av att nå praktiskt resultat

pluralism (s. 12) – mångfald av meningsriktningar inom ett samhälle

fundamentalister (s. 15) – personer som strikt håller sig till en viss lära

chauvinistisk (s. 15) – överdrivet patriotisk

judisk-sionistisk (s. 15) – de som stödjer idén om en judisk stat

pacifister (s. 20) – personer som inte accepterar våld som ett sätt att lösa konflikter

konformism (s. 22) – likformighet, traditionstrohet

oxymoron (s. 24) – sammanställning av motstridande ord, t.ex. *talande tystnad*

altruist (s. 25) – osjälvisk person, människoälskare

relativism (s. 32) – åskådning som hävdar att inga värderingar är absoluta